

WERELDGEBEDSDAG 2024

PALESTINA

3

MAART

VERDRAAG ELKAAR IN LIEFDE

De vrouwen van Palestina kozen voor de orde van dienst
de Bijbeltekst

'Ik smeek u... verdraag elkaar in liefde' - Efeziërs 4 : 1-7

Voorganger: ds. Joan van Kempen

Liturg: Annerieke de Does

Muziek: Trio LaraLindeFleur – zang; Willem Blonk - orgel en piano

Vooraf: - What the world needs now is love
Hal David/Burt Bacharach, arr. Willem Blonk
- Ik wachtte, ik wachtte op de Heer
(Iona Community, Ned. Elly Zuiderveld-Nieman)

VOTUM EN GROET

LITURG 1

Salaam! Vrede zij met u.

We komen samen in de naam van de drie-enige God, Schepper, Zoon en Heilige

Geest.

ALLEN - Amen

LITURG 1

De Heer zij met u

ALLEN - Ook met u zij de Heer

ZANG - *Geef ons vrede - Dona Nobis Pacem overnemen*

OPENINGSGEBED

LITURG 1

Laten we bidden: Drie-enige God, ga met ons als we reizen door het land waar U leefde en leerde. Open onze ogen om het lijden te zien van de mensen die nu in het land wonen. Geef ons Uw kracht en moed om te handelen en te bidden voor allen die lijden in deze wereld. Amen.

Trio: Psalm 12b uit Psalmen anders – melodie Rikkert Zuiderveld

1. Bevrijd ons van wie grote woorden spreken,
bevrijd ons van de leugens uit hun mond:
de sterken die de zwakken kunnen breken,
niet een van hen heeft ooit nog omgekeken
naar wie erdoor geknecht zijn en gewond.

Refrein:

Geef ons uw woord, uw woord van zuiver zilver,
uw woord van eer.
En leg uw woord op onze bange lippen,
bewaar ons, Heer.

2. Verlos ons van de schimmen en de spoken,
verlos ons van het grimmig commentaar.
Hoe snel wordt er een oordeel uitgesproken
en hoeveel harten zijn er al gebroken?
Vertel ons toch wat zuiver is en waar.

Refrein (2x)

ZANG - *O Heer die onze Vader zijt - (gezing 463b) Boekje – 4 coupletten*

OPROEP TOT AANBIDDING

LITURG 2

Laten we God loven die ons samenbrengt om in liefde en eenheid Hem te aanbidden.

ALLEN - We zijn één in God, de drie-enige, en overstijgen onze verschillen in standpunten en theologische interpretaties.

LITURG 2

Laten we ons herinneren wat de wezenlijke kenmerken zijn van mensen van geloof: nederigheid, zachtheid, geduld en liefde.

ALLEN - We belijden onze zwakheid en ons falen om anderen te accepteren zonder hen te veroordelen.

LITURG 2

Met nederigheid en geduld dragen we de enorme uitdagingen in onze families, in onze maatschappij, gemeenschap en kerk.

ALLEN - Met zachtheid en liefde overwinnen we alles. We blijven sterk in ons geloof, in het besef dat we toebehoren aan God. Amen

Trio: Adoramus te, Christe – Orlando di Lasso

‘Wij aanbidden U, Christus
en zegenen U,
omdat gij door uw heilig kruis
de wereld verlost hebt.
Ontferm u over ons.’

Projectlied: veertig dagen...

Moment met de kinderen

SCHRIFTLEZING

LECTOR 1

In Johannes 15:12, 17 sprak Jezus tot zijn geliefde leerlingen in de uren voor zijn kruisiging:

“Mijn gebod is dat jullie elkaar liefhebben zoals Ik jullie heb liefgehad. Er is geen grotere liefde dan je leven te geven voor je vrienden. Dit draag Ik jullie op: heb elkaar lief.”

ZANG - Hoor het woord Uit nieuw liedboek nr. 335 Overnemen

1^e x: Trio, 2^e en 3^e x Allen

EEN VERHAAL VAN VEERKRACHT

LITURG 2

Op een cruciaal moment van zijn leven gaf Jezus zijn leerlingen dit gebod:

“Heb elkaar lief. En draag elkaar in liefde.”

In deze dienst zullen we drie verhalen ontvangen van vrouwen uit Palestina. Elk verhaal is een krachtig getuigenis van de oproep van Jezus om elkaar te dragen en te verdragen in liefde.

VROUW 1

Mijn naam is Eleonor.

Mijn huid is gerimpeld als de stam van een olijfboom. Ik heb vele oorlogen meegemaakt en veel geweld. Ik ben een Palestijnse christen, lid van de Grieks orthodoxe kerk in het Heilige Land. Ik kom van een oude familie die al eeuwen in Jeruzalem woont. In de vroege negentiende eeuw stichtte mijn overgrootvader de orthodoxe kerk van St. George, als plaats van eredienst voor christenen die buiten de muren van de stad woonden.

Die kerk bleef bestaan tot de oorlog in 1948, die door Palestijnen de Nakba, de ramp, genoemd wordt. 750.000 Palestijnen werden gedwongen hun land en hun huizen te verlaten en werden daarmee vluchtelingen. Ook mijn familie vluchtte. Mijn ouders renden voor hun leven, toen hun huizen gebombardeerd werden. Ze vonden tijdelijk onderdak bij een familielid, in de hoop dat ze snel terug konden

keren naar hun eigen huis en naar de kerk van St. George. Dat is nooit gebeurd. Het huis van mijn ouders en de kerk van St. George vormen nu een Israëliësch cultureel centrum, het Verbondshuis. Joodse burens boden aan om de kerkelijke schatten op te slaan, waaronder iconen en kostbare communiebekers. Ze beloofden de bezittingen van mijn ouders te beschermen totdat de familie terug zou keren.

Toen mijn broers en ik opgroeiden, herinnerden mijn ouders deze burens vol dankbaarheid, terwijl ze wachtten op de grote dag van terugkeer. Ze stelden zich voor hoe ze de heilige voorwerpen zouden terugkrijgen en hoe ze de burens bedankten dat ze hun belofte gehouden hadden. Helaas zijn mijn ouders nu gestorven zonder dat deze droom werkelijk werd. Maar toch herinner ik me levendig dat mijn ouders altijd vriendelijk en dankbaar over deze joodse burens spraken, ondanks hun pijn en lijden over alles wat zij verloren hadden. Mijn ouders hebben mij geleerd om anderen in liefde te verdragen en vol dankbaarheid de menschen te gedenken die goed doen.

Sinds mijn jeugd weet ik dat het leven kwetsbaar is en dat vrede geen zekerheid is. Ik had het land van mijn voorouders kunnen verlaten, maar ik heb de keuze gemaakt om te blijven en volgens het gebod van Jezus te leven, dat ik anderen moet liefhebben zoals God mij heeft liefgehad.

LECTOR 2

Het Bijbelse thema van dit jaar komt uit de brief van Paulus aan de Efeziërs 4: 1-7

“Ik, die gevangen zit omwille van de Heer, vraag u dan ook dringend de weg te gaan die past bij de roeping die u hebt ontvangen: wees altijd nederig, zachtmoedig en geduldig, en verdraag elkaar uit liefde. Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft: één lichaam en één geest, zoals u één hoop hebt op grond van Uw roeping, één Heer, één geloof, één doop, één God en Vader van allen, die boven allen, door allen en in allen is. Aan ieder van ons is genade geschonken naar de maat waarmee Christus geeft.”

MEDITATIE

LITURG 1

Laten we nu nadenken over de wijze waarop God ons beweegt om elkaar te dragen en te verdragen in liefde. We beginnen daarmee in stilte.

ZANG - *Het lied geschreven voor deze viering:*

Tekst: ‘Ik smeed u geduld te hebben met de taak die u ontvangt, elkaar te dragen in liefde en geduld’

Als volgt: *Trio Arabisch – Allen Arabisch*
Trio Engels – Allen Engels
Trio Nederlands – Allen Nederlands

واطلب اليكم

Wa atlubu
I Urge You
Ik smEEK u

Ephesians 4:1-2

Najwa Hashweh Azazian, Palestine

Arabic: Wa at - lu - bu ei - lay - kom - An tas - lu - ku, mo - ta -
English: I urge you to be pa - tient with the cal - ling you re - ceive,
Nederlands: Ik smEEK u geduld te heb - ben met de taak die u ont - vangt,

ha - me - li - na ba - da - ko - m fel ma - ha - ba - ti.
bea - ring one a - no - ther with love and u - ni - ty.
el - kaar te dra - gen in lief - de en ge - duld.

EEN VERHAAL OVER

HET VERTELLEN VAN DE WAARHEID

LITURG 2

Laten we nu luisteren naar het verhaal van Lina.

VROUW 2

Mijn naam is Lina.

Op 11 mei 2022 verloor ik mijn tante Shireen. Zij was een beroemde journaliste die vermoord werd in Jenin. Voor mij was tante Shireen als een tak van een olijfboom, die de sterke winden weerstond die de waarheid van de Palestijnse ervaring proberen uit te wissen. Met de dood van Shireen verloor Palestina een ikoon, een legende en een beroemde Al Jazeera journaliste. Ze was ook mijn tante en peetmoeder bij mijn doop, en mijn beste vriendin. Zolang ik mij kan herinneren, is Shireen mijn rolmodel geweest en voor vele andere jonge Palestijnse vrouwen. Ik denk met warmte terug aan onze gesprekken over kunst, politiek en het leven, de tv programma's die we samen zagen en de tijd die we samen doorbrachten op vakantie en met de familie.

Zij wilde als journalist de stem van de waarheid zijn. Via het tv scherm kwam zij elk huis en vele harten van de Palestijnen binnen. De enorme solidariteit die getoond werd bij haar begrafenis zal ik nooit vergeten. We zullen de Palestijnen die Shireens kist droegen, altijd dankbaar zijn om hun moed en kracht. Zij hebben de aanvallen van de veiligheidstroepen weerstaan.

Veel mensen wisten niet dat mijn tante een Palestijnse christen was. Shireens geloof maakte dat zij iedereen in liefde droeg en verdroeg, ondanks verschillen in geloofstradities. Ze stond naast iedereen die beschadigd werd. Ze streed voor het recht van moslims en christenen om toegang te hebben tot hun heilige plaatsen in Jeruzalem. Doordat zij de waarheid vertelde, droeg en verdroeg zij zelfs de bezetters in liefde. Want de waarheid vertellen is een vorm van liefdevol verzet, omdat het de onderdrukkers confronteert en terugleidt tot hun menselijkheid.

Hoewel Shireen, een tak van de olijfboom, te vroeg werd afgehakt, leeft haar erfenis voort. Haar herinnering voedt nu de aarde, waaruit wij kracht zullen putten om de waarheid te blijven vertellen en gerechtigheid te eisen.

ZANG - *Zoekend naar licht hier in het duister*

Liedboek 1005 - Zingen en bidden in huis en kerk

Vers 1 en refrein

Liturg 2

Als we dit verhaal horen van een vrouw die de waarheid in liefde durfde te spreken, laten we ons dan net zo inzetten, zoals zij dat deed.

ZANG - *Zoekend naar licht hier in het duister*

*Liedboek 1005 - Zingen en bidden in huis en kerk
Vers 4 en refrein*

VOORBEDEN

LITURG 1

We zijn één in de Heilige Geest en bidden als eenheid voor elkaar. We bidden voor vrouwen, waar dan ook, voor de wereld en voor mensen in nood.

God van rechtvaardigheid, zegen ons en maak ons getuigen van vrede en recht. Open onze ogen zodat we de dingen kunnen zien zoals U dat doet. Bescherm ons tegen alle vormen van geweld, beschadiging en wraak. We bidden U speciaal voor vrouwen die geen onderwijs mogen volgen en die geen rechten lijken te hebben. We bidden voor vrouwen die misbruikt worden en geweld ondergaan. We bidden dat onze kerken en onze regeringen veilige plaatsen voor vrouwen inrichten.

Help ons om onze stemmen te verheffen en onze gaven en talenten te gebruiken om anderen te helpen.

Leid ons in een leven dat onze roeping waardig is.

ALLEN - Hoor ons gebed

LITURG 2

God, U die als kind moest vluchten om te ontsnappen aan de kindermoord in Bethlehem, U kent de benarde situatie van mensen die ontheemd en op de vlucht zijn. Blijf bij ons en help ons in deze donkere en moeilijke tijden. Leid en bescherm vluchtelingen en ontheemden. Breng hen naar veilige plaatsen. Open de harten van iedereen die vluchtelingen opvangt en geef wijsheid aan politieke leiders zodat alle noden gelenigd worden. Leid ons in een leven dat onze roeping waardig is.

ALLEN - Hoor ons gebed

LITURG 1

God onze rots, U heeft ons geleerd om ons leven op U te bouwen. Wij bidden voor mensen die dakloos zijn. We bidden U in het bijzonder voor de Palestijnse families van wie de huizen verwoest zijn of verwoest dreigen te worden. Geef deze families gerechtigheid en eindig deze kwade praktijken.

LITURG

Leid ons in een leven dat onze roeping waardig is.

ALLEN - Hoor ons gebed

LITURG 2

God van vrede, we bidden U voor een einde aan de Israëliische bezetting van de Palestijnse gebieden en voor een rechtvaardige oplossing voor de onderdrukking, die maar doorgaat. We bidden U voor de stad Jeruzalem, een heilige stad voor drie religies, Christendom, Jodendom en Islam. We bidden voor gelijkheid, vrijheid van godsdienst en meningsuiting en bewegingsvrijheid. Leer ons christenen om de weg van Jezus te volgen en liefde te delen met alle inwoners van het land.

Leid ons in een leven dat onze roeping waardig is.

ALLEN - Hoor ons gebed

LITURG 1

Barmhartige God, wij hebben Uw prachtige schepping gedachteloos verwoest. Wij hebben het milieu geschaad, de flora en de fauna, de schepselen van lucht, land en water. Onze verwoesting van de aarde heeft een klimaat crisis veroorzaakt.

Help ons om Uw schepping te waarderen en lief te hebben. Help ons om te herstellen wat wij verwoest hebben.

Leid ons in een leven dat onze roeping waardig is.

ALLEN - Hoor ons gebed

LITURG 2

God van de eenheid, Uw kind, Jezus, heeft gebeden dat Uw leerlingen en volgelingen één zouden zijn, zoals U één bent. Leer ons, Uw dienaren, om anderen eerlijk en rechtvaardig en liefdevol te behandelen, ook al spreken, leven of bidden we anders. Zegen de wereldwijde kerk en zegen de vrouwen die overal met grote trouw Uw goede boodschap delen met anderen. Leid ons in een leven dat onze roeping waardig is.

ALLEN - Hoor ons gebed

LITURG 1

Hoe kunnen wij U danken, God van liefde? We weten dat al onze zegeningen van U komen. Hou ons niet op afstand. Geef ons genade omwille van Uw Zoon, Jezus Christus, die ons zijn leven geschonken heeft. Vul onze harten met vreugde. We bidden U onze voorbeden en de gebeden van ons hart die U alleen kent, in het vertrouwen dat U ons hoort en onze gebeden beantwoordt. In de naam van God, Schepper, Zoon en Heilige Geest.

ALLEN - Amen

ZANG - *Christus ons licht (refrein)*

Liturg 2

Wij vervolgen onze gebeden met het gebed dat Jezus ons geleerd heeft. Dit gebed roept ons op om elkaar te dragen in liefde als het leven moeilijk is:

Onze Vader in de hemel, NBV Tekst!

EEN VERHAAL VAN GROEIEN EN BLOEIEN

VROUW 3

Mijn naam is Sara.

Soms voel ik mij als een blad van een olijfboom, verbonden met de wortels, bloeiend van binnen.

Ik ben geboren en opgegroeid in Jeruzalem als een Lutherse christen. Het leven was en is altijd zwaar geweest voor Palestijnse vrouwen. Ik ben blij dat er dingen in de maatschappij veranderen. Zo is er in mijn kerk nu voor het eerst een jonge vrouw bevestigd als dominee. Met grote bewondering zie ik hoe Palestijnen al deze jaren weten vol te houden. De geschiedenis van mijn familie is verbonden met de geschiedenis van ons land, zoals dat voor veel Palestijnen het geval is. Ik wil mijn verhaal met u delen.

Mijn grootouders leefden in Jaffa. Ze groeiden op voor 1948, in een gemengde buurt. Christenen, moslims en joden leefden naast elkaar. Het leger dreef mijn grootouders met geweld uit hun huis. Ze werden vluchtelingen in Jordanië.

Vele jaren later kwamen mijn grootouders voor een bezoek naar Jeruzalem. Wij gingen met hen naar Jaffa, omdat mijn grootouders ons heel graag het huis wilden laten zien waar zij gewoond hadden. Mijn grootvader had ons verhalen over zijn jeugd verteld, hoe hij bomen plantte met zijn vader. Zo vonden we het huis! Alles was veranderd, behalve de bomen. Die hielpen ons om de plaats te vinden. Ik weet dat de familieboom waar ik een takje van ben, sterk en veerkrachtig is. Ik word gevoed door de liefde van mijn voorouders. Ik kan anderen dragen en verdragen in liefde omdat zij dat ook deden. Hun liefde doet mij groeien en bloeien als een tak van de olijfboom. Hun liefde heeft ook mij sterk en veerkrachtig gemaakt.

COLLECTE Trio: Hebe deine Augen auf...

(uit oratorium 'Elias' - F. Mendelssohn)

Sla je ogen omhoog, naar de bergen.

Daar komt je hulp vandaan, van de Heer die hemel en aarde gemaakt heeft.

Hij zal je voet niet laten uitglijden en Hij die je behoedt, slaapt niet.

LITURG

ZANG - Bron van liefde

Nieuw liedboek nr. 793 2 coupletten – noten bij 1 is genoeg

Melodie: Wat de toekomst brenge moge

LITURG 2

Vandaag zijn we verrijkt door de getuigenissen van Palestijnse vrouwen. Hun verhalen hebben ons de kracht getoond van de liefde, van het samen dragen in liefde.

De vrede van Christus

Temidden van onrecht, oorlogen en lijden, roept God ons op om samen te dragen in liefde. Als we samen blijven in nood, leven we naar de vrede toe, die God ons beloofd heeft. We wensen elkaar de vrede van Christus

ALLEN - 'Salaam al Massih', 'De vrede van Christus'.

Delen van takjes of bladeren die aan het begin van de dienst uitgedeeld zijn.

TOEWIJDING

LITURG 1

Laten we onze betrokkenheid hardop uitspreken.

ALLEN - Mogen we meewerken aan de vrede als we naast vrouwen staan die onderdrukking, geweld en discriminatie meemaken.

Mogen we opkomen voor hun rechten bij beleidsmakers die op alle niveaus van de maatschappij werken, waaronder de kerk.

Mogen we elkaar dragen en verdragen in liefde totdat Gods gerechtigheid en vrede in de hele wereld zullen heersen.

LITURG 1

Laten we op weg gaan en vrede en recht brengen.

De Heer zegene ons en behoede ons,

De Heer doe zijn aangezicht over ons lichten en zij ons genadig De Heer verheffe zijn aangezicht over ons en geve ons vrede.

ALLEN: Amen, amen, amen

ZANG - Een roep een stem in vele talen - 4 coupletten, 1 met noten

Tekstdichter: Hannie Kapteyn-Caron

melodie: Gezang 393- liedboekboek van de kerken 1973